

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce: **Trailer, a. s.**, se sídlem Dvořísko 1219, Chocení, zastoupený Mgr. Martinem Švehlíkem, advokátem se sídlem Purkyňova 74/2, Praha 1, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Pardubický kraj**, se sídlem Boženy Němcové 2625, Pardubice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 14. 7. 2015, č. j. 52 Af 23/2015 - 20,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalobci **s e v r a c í** soudní poplatek ve výši 1.000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce žalobce Mgr. Martina Švehlíka, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích usnesením ze dne 14. 7. 2015, č. j. 52 Af 23/2015 – 20, odmítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Pardubický kraj (dále jen „finanční úřad“) ze dne 14. 5. 2015, č. j. 915018/15/2810-50524-602593, kterým byly zamítnuty námitky stěžovatele proti potvrzení finančního úřadu o stavu stěžovatelova osobního daňového účtu. V odůvodnění usnesení krajský soud uvedl, že rozhodnutí finančního úřadu o námitkách daňového subjektu proti svému úkonu spočívajícím ve vydání potvrzení o stavu osobního daňového účtu není rozhodnutím ve smyslu ust. § 65 odst. 1 s. ř. s. a nelze se proti němu bránit žalobou ve správním soudnictví, neboť samo o sobě nezakládá, nemění, neruší ani závazně neurčuje práva nebo povinnosti daňového subjektu. Proto žalobu v souladu s ust. § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl, neboť se stěžovatel domáhal přezkoumání rozhodnutí, které je podle ust. § 68 písm. e) ve spojení s § 70 písm. a) s. ř. s. ze soudního přezkumu vyloučeno.

Proti usnesení krajského soudu podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Podle stěžovatele neměl krajský soud žalobu odmítnout, ale měl ji věcně projednat. Stěžovatel čelí pokusům o uvalení exekucí a zatížení svých nemovitostí zástavním právem ze strany finančního úřadu, a proto je nezbytné meritorní projednání věci. V opačném případě by právní řád neumožňoval daňovým subjektům účinně se bránit proti zjevně nezákonnému postupu finančních úřadů, neboť právě evidence stavu účtu daňového subjektu jim dodává podklad pro zahájení exekuce. Stěžovatel se tak nemůže účinně bránit proti platebním výměrům, které obsahují částky jistin dlužné daně, jejichž existenci popírá. Dále stěžovatel obsáhle poukázal i na nesprávný postup finančního úřadu při stanovení jeho nedoplatků na dani. Proto navrhl zrušení usnesení krajského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení. Současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Finanční úřad ve vyjádření ke kasační stížnosti vyslovil souhlas se závěry krajského soudu. Dále odůvodnil oprávněnost evidovaného daňového nedoplatku spolu s jeho příslušenstvím a poukázal na příslušná ustanovení zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“) a zákona č. 280/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), podle kterých lhůta pro vybrání a vymáhání daňového nedoplatku dosud neuplynula. Z těchto důvodů navrhl, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 4, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel dne 19. 3. 2015 požádal finanční úřad o vystavení potvrzení o stavu osobního daňového účtu podle ust. § 151 daňového řádu. Finanční úřad vystavil stěžovateli dne 23. 3. 2015 toto potvrzení, podle něhož má stěžovatel nedoplatek ve výši 5.112.221 Kč na dani z přidané hodnoty, ve výši 44.981 Kč na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, ve výši 308 Kč na dani silniční, ve výši 5.667 Kč na dani z příjmů právnických osob, ve výši 1.711 Kč na srážkové dani z příjmů právnických osob a ve výši 45.118 Kč na dani z nemovitostí. Proti potvrzení o stavu osobního daňového účtu podal stěžovatel námitky, ve kterých rozporoval správnost údajů v něm uvedených. Finanční úřad napadeným rozhodnutím podle ust. § 159 odst. 3 daňového řádu stěžovatelovy námitky zamítl. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, kterou krajský soud napadeným usnesením odmítl.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu lze kasační stížnost proti usnesení o odmítnutí žaloby podat pouze z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. (srv. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2004, č. j. 7 Azs 13/2004 - 54, a ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 - 65, všechny dostupné na www.nssoud.cz). V takovém případě jsou pak vyloučeny důvody podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), c) a d) s. ř. s., neboť nezákonným je rozhodnutí o odmítnutí žaloby i tehdy, byla-li nesprávně posouzena právní otázka ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., bylo-li řízení zmatečné ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., nebo je-li usnesení nepřezkoumatelné ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (srv. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 8. 2012, č. j. 4 As 57/2012 - 13). Podřazení stížních důvodů pod konkrétní písmeno ust. § 103 odst. 1 s. ř. s. je přitom záležitostí Nejvyššího správního soudu (srv. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 - 50, publ. pod č. 161/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud se proto zabýval pouze tím, zda krajský soud postupoval v souladu se zákonem, když žalobu odmítl.

Podle ust. § 65 odst. 1 s. ř. s. kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu,

pokračování

jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.

Podle ust. § 68 písm. e) s. ř. s. je žaloba nepřijatelná tehdy, domáhá-li se jí žalobce přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno.

Podle ust. § 70 písm. a) s. ř. s. jsou ze soudního přezkoumání vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími.

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 12. 2005, č. j. 2 Afs 86/2005 - 55, judikoval, že „[d]ělicím kritériem pro přípustění soudního přezkumu správních rozhodnutí není jejich hmotně či procesněprávní povaha, nýbrž konkrétní projev v právní sféře účastníka řízení.“ Obdobně viz např. rozsudky ze dne 8. 2. 2006, č. j. 1 Afs 23/2005 - 93, nebo ze dne 28. 2. 2008, č. j. 2 Afs 73/2007 - 41. Otázkou povahy rozhodnutí o opravném prostředku proti potvrzení o stavu osobního daňového účtu se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval a dospěl k závěru, že při hodnocení, jedná-li se o rozhodnutí ve smyslu ust. § 65 s. ř. s., je nutné vždy posoudit, proti jakému úkonu správního orgánu opravný prostředek směřuje z toho hlediska, zda se rozhodnutím o opravném prostředku zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti daňového subjektu (srv. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2006, č. j. 2 Afs 150/2005 - 53, dostupný na www.nssoud.cz). V rozsudku ze dne 23. 2. 2011, č. j. 7 Afs 72/2010 - 53 Nejvyšší správní soud uvedl, že „potvrzení o stavu osobního účtu je úkonem, kterým správce daně pouze informuje daňový subjekt o stavu jeho osobního účtu, jenž je vytvářen na základě jiných úkonů správců daně, jež samy o sobě bezpochyby do subjektivních práv daňového subjektu zasahují. Na základě stavu osobního účtu však stěžovateli přímo žádné povinnosti nevznikají. Rozhodnutí o reklamaci proti takovému potvrzení proto není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. a je ze soudního přezkumu vyloučeno podle § 70 písm. a) s. ř. s.“

Při posuzování, zda se jedná o rozhodnutí ve smyslu ust. § 65 s. ř. s. je vždy rozhodné, proti jakému úkonu správního orgánu byl opravný prostředek podán. Rozhodnutím přezkoumatelným ve správním soudnictví je např. rozhodnutí o zamítnutí reklamace proti rozhodnutí správce daně o přeplatku (srv. náleží Ústavního soudu ze dne 3. 6. 2003, sp. zn. II. ÚS 419/01, publikován pod č. 77 ve svazku č. 30, str. 217 Sbírkou nálezů a usnesení Ústavního soudu). Avšak jak správně uvedl krajský soud v napadeném usnesení, potvrzení o stavu osobního daňového účtu má především funkci evidenční (informační) a obsahuje-li takové potvrzení zřejmé nesprávnosti, opraví je správce daně postupem podle ust. § 104 odst. 1 daňového řádu. Existenci pohledávek jako takových však stěžovatel může rozporovat pouze v řízení, ve kterém správce daně vyměřuje, popř. nedoplatek na dani vymáhá, neboť právě v takovém případě se zakládají, mění, ruší nebo určují práva a povinnosti stěžovatele ve vztahu k dotčeným pohledávkám.

Závěr krajského soudu, že se nejedná o rozhodnutí ve smyslu ust. § 65 odst. 1 s. ř. s., protože potvrzení o stavu osobního daňového účtu je úkonem, kterým správce daně pouze informuje daňový subjekt o stavu jeho osobního účtu, je v souladu se zákonem i s judikaturou Nejvyššího správního soudu a krajský soud tedy nepochybil, pokud žalobu odmítl. Z výše uvedených důvodů se Nejvyšší správní soud nezabýval věcnými námitkami stěžovatele, ve kterých poukazoval na nesprávný postup finančního úřadu při stanovení daňových nedoplateků.

Tvrzení stěžovatele, že právní řád neumožňuje daňovým subjektům účinnou obranu proti nezákonnému postupu finančních úřadů, není pravdivé. Proti platebním výměrům lze podat v daňovém řízení odvolání a v případě jeho zamítnutí může daňový subjekt využít mimořádné opravné prostředky, jsou-li pro jejich podání splněny zákonné podmínky, nebo podat žalobu k příslušnému krajskému soudu. Také pokud jde o daňovou exekuci, které podle svých tvrzení stěžovatel čelí, má daňový subjekt možnost obrany, neboť rozhodnutí o opravných prostředcích proti exekučnímu příkazu nelze, s ohledem na zásah do vlastnického práva garantovaného čl. 11 Listiny základních práv a svobod, k němuž prováděním daňové exekuce dochází, vyloučit ze soudního přezkumu (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2005, č. j. 2 Afs 81/2004 - 54).

Z výše uvedených důvodů není kasační stížnost důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud podle ust. § 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a učinění dalších procesních úkonů.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a finančnímu úřadu žádné náklady v souvislosti s tímto řízením nevznikly.

Protože nebylo rozhodováno o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, rozhodl Nejvyšší správní soud podle ust. § 10 odst. 1 věta první zákona č. 549/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o vrácení zaplaceného soudního poplatku ve výši 1.000 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. srpna 2015

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu